

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 november 2017

WETSONTWERP

houdende wijziging en invoering van
bepalingen inzake betaalrekeningen en
betalingsdiensten in verschillende boeken van
het Wetboek van economisch recht

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **2772/ (2017/2018):**
001: Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 novembre 2017

PROJET DE LOI

portant modification et insertion de
dispositions en matière de comptes de
paiement et de services de paiement dans
différents livres du Code de droit économique

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **2772/ (2017/2018):**
001: Projet de loi.

Nr. 1 VAN MEVROUW LALIEUX EN
DE HEER DELIZÉE

Art. 13

In het bepaalde onder 2° de laatste zin van het ontworpen eerste lid vervangen door wat volgt:

“Overschrijvingen, met inbegrip van doorlopende betalingsopdrachten, zijn mogelijk aan automaten en loketten, indien beschikbaar, alsook via het internetplatform van de kredietinstelling.”

VERANTWOORDING

Tot dusver biedt de basisbankdienst geen mogelijkheid om betalingsopdrachten via internet door te geven. De betrokken wet moet dus navenant worden aangepast, waarbij moet worden gewaarborgd dat de aangeboden diensten méér omvatten dan een loutere onlinedienst.

Artikel 17 van de richtlijn bepaalt immers dat de betaalrekening met basisfuncties onder meer de volgende diensten omvat: (...) “overmakingen, met inbegrip van doorlopende opdrachten aan, indien beschikbaar, terminals en loketten en via het internetplatform van de kredietinstelling”.

Artikel 13 van het wetsontwerp, dat ertoe strekt artikel VII.57 van het Wetboek van economisch recht te wijzigen, bepaalt weliswaar dat “overschrijvingen [...] mogelijk [zijn] aan, indien beschikbaar, automaten en loketten en via het internetplatform van de kredietinstelling”, maar zonder uitdrukkelijke verwijzing naar de doorlopende betaalopdrachten. Om een en ander op de richtlijn af te stemmen, moeten derhalve ook de doorlopende betaalopdrachten worden vermeld.

Deze verduidelijking is des te noodzakelijker in het licht van artikel I.9, 1°, c), van het Wetboek van economisch recht, dat de betalingsdienst onder meer omschrijft als de “uitvoering van overschrijvingen, met inbegrip van doorlopende betalingsopdrachten”. Door deze vermelding niet op te nemen en tegelijk te verwijzen naar de mogelijkheid dat overschrijvingen online kunnen worden gedaan, zou dus de indruk kunnen worden gewekt dat de doorlopende betaalopdrachten niet in deze dienst vervat zijn, wat haaks zou staan op de richtlijn.

N° 1 DE MME LALIEUX ET M. DELIZÉE

Art. 13

Au 2°, remplacer la dernière phrase du premier alinéa proposé par ce qui suit:

“Il est possible d’effectuer les virements, y compris d’ordres permanents de paiement, lorsqu’ils sont disponibles, aux automates, aux guichets et par l’intermédiaire des services en ligne de l’établissement de crédit.”

JUSTIFICATION

La possibilité d’émettre des ordres de paiement par l’intermédiaire de services en ligne n’est pas comprise dans le service bancaire de base à ce jour, la loi devant donc être adaptée en conséquence, en veillant à assurer une offre qui ne serait pas uniquement un produit en ligne.

L’article 17 de la directive prévoit en effet que le compte de paiement assorti de prestations de base comprend “les virements, y compris les ordres permanents, effectués, lorsqu’ils sont disponibles, aux terminaux, aux guichets et par l’intermédiaire des services en ligne de l’établissement de crédit”.

Le projet de loi prévoit effectivement en son article 13, modifiant l’article VII.57 du Code de droit économique, “qu’il est possible d’effectuer les virements, lorsqu’ils sont disponibles, aux automates, aux guichets et par l’intermédiaire des services en ligne de l’établissement de crédit”, mais sans faire une référence explicite aux ordres permanents. Il convient donc, pour se conformer à la directive, d’ajouter la mention des ordres permanents de paiement.

Cette précision est d’autant plus nécessaire eu égard à l’article 1.9, 1° c) du Code de droit économique, qui mentionne dans la définition du service de paiement “l’exécution de virements, y compris d’ordres permanents de paiement”. Ne pas reprendre cette mention en évoquant la possibilité d’émettre des virements par l’intermédiaire de services en ligne pourrait dès lors donner à penser que les ordres permanents ne sont pas repris dans ce service, ce qui serait contraire à la directive.

Karine LALIEUX (PS)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)

Nr. 2 VAN MEVROUW LALIEUX EN DE HEER DELIZÉE

Art. 15

In het ontworpen artikel VII.59, § 1, een lid invoegen tussen het tweede en het derde lid, luidende:

“De weigering mag echter niet zijn verantwoord of beïnvloed door de financiële omstandigheden van de consument, zoals diens werksituatie, inkomensniveau, kredietverleden of persoonlijk faillissement.”.

VERANTWOORDING

Artikel 15 van de richtlijn heeft betrekking op non-discriminatie. Considerans 35 van de richtlijn preciseert hierover: “Daarnaast moet toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties gewaarborgd worden door de lidstaten, ongeacht de financiële omstandigheden van de consument, zoals werksituatie, inkomensniveau, kredietverleden of persoonlijk faillissement”. De Belgische wet voorziet echter uitdrukkelijk in de mogelijkheid dat de banken aanvragers weigeren op basis van hun gecumuleerde spaarbedrag of op basis van kredietovereenkomsten die zij zouden hebben onderschreven.

In:

— artikel VII.58. van het Wetboek van economisch recht staat immers: “De consument die een basisbankdienst aanvraagt, mag niet reeds beschikken over een basisbankdienst, een andere betaalrekening of een rekening waarvan het jaarlijkse gemiddelde gecumuleerde creditsaldo hoger is dan 6 000 euro”;

— artikel 6 van het koninklijk besluit van 7 september 2003 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 24 maart 2003 tot instelling van een basisbankdienst, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 1 april 2007, staat voorts in punt 3° te lezen dat “kredietovereenkomsten bedoeld in de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet” verenigbaar zijn met de toekenning of het behoud van de basisbankdienst “in de mate dat het saldo van de rekeningen bedoeld onder 1°, verhoogd met het kredietbedrag, niet hoger ligt dan 6 000 euro”.

In het wetsontwerp worden de artikelen VII.58 en VII.59. van het Wetboek van economisch recht vervangen, waarbij § 1, tweede lid, van het via artikel 15 beoogde, nieuwe artikel

N° 2 DE MME LALIEUX ET M. DELIZÉE

Art. 15

À l'article VII.59. § 1er, proposé, insérer un alinéa entre l'alinéa 2 et l'alinéa 3, rédigé comme suit:

“Le refus ne peut par contre pas être justifié ou influencé par la situation financière du consommateur, telle que son statut professionnel, son niveau de revenu, son historique de crédit ou sa faillite personnelle.”.

JUSTIFICATION

L'article 15 de la directive traite de la non-discrimination. Le considérant 35 de celle-ci précise à ce sujet: “En outre, les États membres devraient assurer l'accès aux comptes de paiement assortis de prestations de base quelle que soit la situation financière du consommateur, telle que son statut professionnel, son niveau de revenu, son historique de crédit ou sa faillite personnelle.”. Or, la loi belge prévoit expressément la possibilité pour les banques d'exclure des demandeurs sur la base du montant cumulé de leur épargne, ou sur la base de contrats de crédits qu'ils auraient souscrits.

En effet:

— l'article VII.58. du Code de droit économique stipule que “Le consommateur qui demande un service bancaire de base ne peut déjà bénéficier d'un service bancaire de base, d'un autre compte de paiement ou d'un compte dont le solde créditeur cumulé moyen annuel dépasse 6 000 euros.”;

— l'article 6 de l'arrêté royal du 7 septembre 2003 portant certaines mesures d'exécution de la loi du 24 mars 2003 instaurant un service bancaire de base, tel que modifié par l'arrêté royal du 1er avril 2007 précise que sont compatibles pour l'octroi ou le maintien du service bancaire de base “des contrats de crédit visés par la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation dans la mesure où le solde des comptes visés au 1° augmenté du montant du crédit ne dépasse pas 6 000 euros”;

Dans le projet de loi, l'article VII.58. du Code de droit économique est remplacé, et, par l'article 15, le nouvel article VII.59. § 1er prévoit ce qui suit: “L'établissement de crédit

VII.59 bepaalt: “De kredietinstelling kan de aanvraag weigeren indien de consument in België een andere betaalrekening heeft waarmee hij gebruik kan maken van de in artikel VII.57, § 1, vermelde betalingsdiensten, of een rekening waarvan het jaarlijks gemiddelde gecumuleerde creditsaldo hoger is dan 6 000 euro.”.

Het komt ons dan ook nuttig voor een bijkomende zin in te voegen die alle dubbelzinnigheid wegneemt omtrent het verbod eventuele kredietovereenkomsten aan te grijpen om basisbankdienstaanvragen te weigeren.

peut refuser la demande si le consommateur a, en Belgique un autre compte de paiement avec lequel il peut utiliser les services de paiement mentionnés à l'article VII.57, § 1er, ou un compte dont le solde créditeur cumulé moyen annuel dépasse 6 000 euros.”.

Il nous paraît dès lors utile d'insérer une phrase supplémentaire qui ne laisse aucune équivoque sur l'interdiction de tenir compte de l'existence d'éventuels contrats de crédit: “Le refus ne peut par contre pas être justifié ou influencé par la situation financière du consommateur, son statut professionnel, son niveau de revenu, son historique de crédit ou sa faillite personnelle”.

Karine LALIEUX (PS)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)

Nr. 3 VAN MEVROUW LALIEUX EN DE HEER DELIZÉE

Art. 18

In het voorgestelde artikel 59/3, waarvan de bestaande tekst het tweede en het derde lid zal vormen, een eerste lid invoegen, luidende:

“Telkens als op kantoor of online een rekening wordt geopend, gaat de kredietinstelling de individuele situatie van de consument na. Ingeval de consument beantwoordt aan de toegangsvoorwaarden voor de basisdienst, stelt de kredietinstelling hem actief toegankelijke informatie en toereikende bijstand beschikbaar met betrekking tot de specifieke kenmerken van de aangeboden basisbetaalrekening, de daarmee samenhangende vergoedingen en de gebruiksvoorwaarden ervan, alsook de stappen die de consument moet volgen om zijn recht tot opening van een basisbetaalrekening uit te oefenen.”.

VERANTWOORDING

In artikel 20 bepaalt de vigerende Richtlijn dat de “lidstaten [ervoor] zorgen [...] dat er passende maatregelen van kracht zijn om het publiek bekend te maken met de beschikbaarheid van betaalrekeningen met basisfuncties, de algemene tarifieringsvoorwaarden, de te volgen procedures om het recht uit te oefenen om toegang te verkrijgen tot betaalrekeningen met basisfuncties en de manieren om toegang te verkrijgen tot alternatieve geschillenbeslechtsprocedures. De lidstaten zorgen ervoor dat de communicatiemaatregelen afdoende zijn en de juiste doelgroep, in het bijzonder niet over een bankrekening beschikkende, kwetsbare consumenten zonder vaste verblijfplaats bereiken.”.

Sinds de invoering van de basisbankdienst in België is een van de zwakke punten in de wet het feit dat dit product veel te weinig bekend is bij het potentiële doelpubliek, alsook het feit dat de overheden ter zake te weinig maatregelen hebben ingevoerd die zich echt rechtstreeks tot de kwetsbare doelgroepen richten.

Artikel 18 van het wetsontwerp voegt een artikel VII.59/3 in, luidende:

N° 3 DE MME LALIEUX ET M. DELIZÉE

Art. 18

À l'article 59/3 proposé, dont le texte actuel formera les alinéas 2 et 3, insérer un alinéa 1er, rédigé comme suit:

“§ 1. Lors de chaque ouverture de compte, en agence ou en ligne, l'établissement de crédit examine la situation individuelle du consommateur. Lorsqu'il remplit les conditions d'accès au service de base, l'établissement de crédit met activement à sa disposition les informations accessibles et l'assistance appropriée portant sur les spécificités des comptes de paiement assortis de prestations de base, sur les frais associés à ces comptes et sur les conditions d'utilisation, ainsi que sur la marche à suivre pour exercer son droit à l'ouverture d'un tel compte.”.

JUSTIFICATION

La Directive applicable prévoit en son article 20 que “les États membres veillent à ce que des mesures adéquates soient prises pour faire connaître au public l'existence des comptes de paiement assortis de prestations de base, leurs conditions tarifaires générales, les procédures à suivre pour exercer le droit d'accès à un compte de paiement assorti de prestations de base et les voies d'accès aux procédures de règlement extrajudiciaire des litiges. Les États membres veillent à ce que les mesures de communication soient suffisantes et bien ciblées, et touchent en particulier les consommateurs non bancarisés, vulnérables et mobiles.”.

Depuis la mise en place du service bancaire de base en Belgique, un des points faibles de la loi est le faible niveau de connaissance de l'existence de ce produit auprès des bénéficiaires potentiels et le peu de mesures ciblant directement les publics vulnérables ayant été effectivement mises en place par les pouvoirs publics en la matière.

L'article 18 du projet de loi insère un article VII.59/3 qui prévoit ce qui suit:

“De kredietinstelling stelt voor de consumenten gratis op een duidelijke wijze en zichtbare plaats, de informatie over de basisbankdienst minstens op papier beschikbaar in de kantoren toegankelijk voor het publiek. Indien de kredietinstelling beschikbaar is via een website, wordt deze informatie bovendien op een voor de consument duidelijke wijze en goed zichtbare plaats op deze website geplaatst. Daarnaast stelt de kredietinstelling voor de consumenten gratis toegankelijke bijstand beschikbaar.

De informatie en de bijstand hebben betrekking op de specifieke kenmerken van de aangeboden basisbankdienst, de daarmee samenhangende vergoedingen en de aan het gebruik daarvan verbonden voorwaarden, de te volgen procedures om het recht uit te oefenen om toegang te verkrijgen tot de basisbankdienst en de manieren om toegang te verkrijgen tot alternatieve geschillenbeslechtsprocedures. Uit de informatie dient duidelijk te blijken dat de toegang tot een basisbankdienst niet afhankelijk is van de aankoop van bijkomende diensten.”

Deze bepaling volstaat niet om artikel 20 van de Richtlijn naar behoren om te zetten, omdat ze in geen enkele toereikende en duidelijk afgebakende communicatiemaatregel voorziet, meer bepaald ten gunste van de niet over een bankrekening beschikkende, kwetsbare consumenten zonder vaste verblijfplaats.

Overigens luidt het in considerans 48 van de Richtlijn dat “[k]redietinstellingen [...] actief aan consumenten toegankelijke informatie en toereikende bijstand beschikbaar [moeten] stellen met betrekking tot de specifieke kenmerken van de aangeboden basisbetaalrekening, de daarmee samenhangende vergoedingen en de gebruiksvoorwaarden ervan, en ook de stappen die de consument moet volgen om zijn recht tot opening van een basisbetaalrekening uit te oefenen”.

Artikel 18 van het wetsontwerp, dat een artikel VII.59/3 beoogt in te voegen, bevat niet die vereiste om documentatie en passende bijstand actief ter beschikking te stellen.

Het is des te belangrijker dat te preciseren daar de kredietinstellingen de basisbankdienst helemaal niet actief promoten. Bovendien verstrekken de kredietinstellingen op dat punt momenteel geen enkele specifieke hulp.

“L'établissement de crédit met gratuitement de manière claire et à un endroit apparent et nettement visible, à la disposition du consommateur des informations sur le service bancaire de base disponibles, au moins sur support papier dans les locaux accessibles au public. Si l'établissement de crédit est, disponible via un site web, cette information est en outre placée de manière claire et à un endroit bien visible pour le consommateur sur ce site internet. En outre, l'établissement de crédit met gratuitement à la disposition du consommateur une assistance gratuite.

Les informations et l'aide portent sur les caractéristiques spécifiques du service bancaire de base, sur les frais y associés, sur les conditions d'utilisation, les procédures à suivre pour exercer le droit d'accès au service bancaire de base et les voies d'accès aux procédures de règlement extrajudiciaire des litiges. Il ressort clairement des informations que l'accès à un service bancaire de base n'est pas dépendant de l'achat de services supplémentaires.”

Cette disposition est insuffisante pour transposer adéquatement l'article 20 de la directive puisque qu'elle ne prévoit aucune mesure de communication suffisante et bien ciblée qui touche en particulier les consommateurs non bancarisés, vulnérables et mobiles.

Par ailleurs, le considérant 48 de la Directive précise que “Les établissements de crédit devraient mettre activement à la disposition des consommateurs des informations accessibles et une assistance appropriée portant sur les spécificités des comptes de paiement assortis de prestations de base qui leur sont proposés, sur les frais associés à ces comptes et sur les conditions d'utilisation, ainsi que sur la marche à suivre par les consommateurs pour exercer leur droit à l'ouverture d'un tel compte.”

L'article 18 du projet de loi, qui insère un article VII.59/3, ne reprend pas cette nécessité d'une mise à disposition de la documentation et d'une assistance appropriée qui soit active.

C'est d'autant plus important de le préciser que le service bancaire de base n'est absolument pas promu de manière active au niveau des établissements de crédit. De plus, actuellement, aucune aide spécifique n'est fournie par les établissements de crédit à cet égard.

Karine LALIEUX (PS)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)

Nr. 4 VAN MEVROUW LALIEUX EN DE HEER DELIZÉE

Art. 13

Dit artikel aanvullen met een punt 7°, luidende:

“7° paragraaf 5 wordt vervangen als volgt:

“§ 5. De Koning kan de kredietinstellingen toestaan om op verzoek van de consument te voorzien in een geoorloofde debetstand op een basisbetaalrekening. De Koning kan de maximumlooptijd van deze geoorloofde debetstand vaststellen. De toegang tot of het gebruik van de basisbetaalrekening wordt niet afhankelijk gemaakt van of beperkt door de aankoop van dergelijke kredietdiensten.”.”.

VERANTWOORDING

Ingevolge artikel 17, achtste lid, van de toepasselijke Richtlijn “kunnen de lidstaten kredietinstellingen toestaan om op verzoek van de consument te voorzien in een geoorloofde debetstand op een basisbetaalrekening. De lidstaten kunnen het maximumbedrag en de maximumlooptijd van deze geoorloofde debetstand vaststellen. De toegang tot of het gebruik van de basisbetaalrekening wordt op geen enkele wijze afhankelijk gesteld van of beperkt door de aankoop van dergelijke kredietdiensten”.

De basisbankdienst in zijn huidige vorm voorziet niet in een dergelijke geoorloofde debetstand. Volgens artikel VII.57, § 5, van het Wetboek van economisch recht mag een kredietinstelling “noch uitdrukkelijk noch stilzwijgend een kredietopening aanbieden of toestaan verbonden met een basisbankdienst. Een betalingstransactie uitgevoerd in het raam van een basisbankdienst kan niet worden uitgevoerd wanneer deze leidt tot een debetstand”.

Een dergelijke maatregel zou nochtans interessant kunnen zijn voor bepaalde categorieën van begunstigden. Een voorbeeld daarvan zijn de sociale rekeningen die Belfius aanbiedt aan OCMW-steuntrekkers, waarbij kosteloos een voorschot van maximaal 9,99 euro wordt toegekend om de begunstigde in staat te stellen zijn saldo integraal te verkrijgen bij het opnemen van contanten aan een geldautomaat, wanneer dat saldo minder dan 10 euro bedraagt.

N° 4 DE MME LALIEUX ET M. DELIZÉE

Art. 13

Compléter cet article par un 7°, rédigé comme suit:

“7° Le paragraphe 5 est remplacé par ce qui suit:

“§ 5. Le Roi peut autoriser les établissements de crédit à accorder, à la demande du consommateur, une facilité de découvert liée à un compte de paiement assorti de prestations de base. Le Roi peut définir la durée maximale d'une telle facilité de découvert. L'accès au compte de paiement assorti de prestations de base ou son utilisation n'est pas restreint par l'achat de ces services de crédits ni conditionnés à celui-ci”.”.

JUSTIFICATION

L'article 17, alinéa 8, de la Directive applicable prévoit que “les États membres peuvent autoriser les établissements de crédit à accorder, à la demande du consommateur, une facilité de découvert liée à un compte de paiement assorti de prestations de base. Les États membres peuvent définir la durée maximale et le montant maximal d'une telle facilité de découvert. L'accès au compte de paiement assorti de prestations de base ou son utilisation n'est pas restreint par l'achat de ces services de crédits ni conditionnés à celui-ci”.

Le service bancaire de base tel qu'il existe actuellement ne prévoit pas de faculté de découvert. En effet, l'article VII.57, § 5 du Code de droit économique indique que “L'établissement de crédit ne peut, ni expressément, ni tacitement, proposer ou accorder une ouverture de crédit associé à un service bancaire de base. Une opération de paiement dans le cadre d'un service bancaire de base, ne peut être exécutée si elle engendre un solde débiteur”.

Pourtant, ce type de facilité pourrait s'avérer intéressante pour certaines catégories de bénéficiaires. Citons, par exemple, à cet égard les comptes sociaux offerts par Belfius aux destinataires des aides dispensées par les CPAS, qui accordent sans frais une avance de 9,99 euros maximum pour permettre au bénéficiaire d'obtenir la totalité de son solde lors d'un retrait d'espèces à un automate *Self-Service Banking* lorsque celui-ci est inférieur à 10 euros.

Derhalve wordt voorgesteld artikel 17, achtste lid, van de Richtlijn om te zetten door artikel VII.57, § 5, van het Wetboek te wijzigen.

Il est dès lors proposé de transposer l'article 17, alinéa 8 de la Directive en modifiant l'article VII.57, § 5 du Code.

Karine LALIEUX (PS)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)

Nr. 5 VAN MEVROUW LALIEUX EN DE HEER DELIZÉE

Art. 13

In het bepaalde onder 5° de ontworpen leden vervangen door wat volgt:

“De Koning kan het tarief aanpassen rekening houdend met het nationale inkomensniveau, de gemiddelde vergoedingen die worden aangerekend voor diensten in verband met betaalrekeningen en de mate waarin de consument toegang heeft tot het bankwezen.

Hiertoe kan de Koning voorschrijven dat de kredietinstellingen, afhankelijk van de mate waarin de consument toegang heeft tot het bankwezen, verschillende tarieven hanteren waardoor met name de mogelijkheid ontstaat gunstiger voorwaarden te bieden aan kwetsbare, niet over een bankrekening beschikkende consumenten. In dergelijke gevallen zorgt de Koning ervoor dat de consumenten van de kredietinstelling begeleiding krijgen en passende informatie ontvangen over de beschikbare mogelijkheden”.

De vergoedingen die de consument worden aangerekend wegens niet-naleving van diens verbintenissen overeenkomstig het raamcontract, zijn redelijk.

De Koning kan bepalen wat onder redelijke vergoedingen moet worden verstaan.”.

VERANTWOORDING

Artikel 18, lid 4, van de Richtlijn bepaalt dat “de lidstaten [kunnen] voorschrijven dat kredietinstellingen, afhankelijk van de mate waarin de consument toegang heeft tot het bankwezen, verschillende tarieven hanteren waardoor met name de mogelijkheid ontstaat gunstiger voorwaarden te bieden aan kwetsbare, niet over een bankrekening beschikkende consumenten. In dergelijke gevallen zorgen de lidstaten ervoor dat de consumenten begeleiding krijgen en passende informatie ontvangen over de beschikbare mogelijkheden”.

Considerans 46 stelt het volgende: “Om kwetsbare, niet over een bankrekening beschikkende consumenten aan te moedigen om deel te nemen aan de retailbankingmarkt,

N° 5 DE MME LALIEUX ET M. DELIZÉE

Art. 13

Au 5° proposé, remplacer les alinéas proposés comme suit:

“Le Roi peut adapter le tarif en tenant au moins compte des niveaux des revenus nationaux, des frais moyens pour les services proposés en liaison avec un compte de paiement et du niveau d’inclusion bancaire des consommateurs.

À cet égard, le Roi peut exiger des établissements de crédit qu’ils mettent en œuvre des systèmes de tarification différents en fonction du niveau d’inclusion bancaire du consommateur, de sorte notamment à pouvoir offrir des conditions plus favorables aux consommateurs vulnérables non bancarisés. Dans ce cas, le Roi veille à ce que les consommateurs obtiennent de l’établissement de crédit des orientations ainsi que des informations adéquates concernant les options disponibles.

Les frais facturés au consommateur en cas de non-respect des engagements qu’il a pris dans le contrat-cadre sont raisonnables.

Le Roi peut déterminer qu’il y a lieu d’entendre par frais raisonnables.”.

JUSTIFICATION

L’article 18 alinéa 4 de la Directive prévoit que “les États membres peuvent exiger des établissements de crédit qu’ils mettent en œuvre des systèmes de tarification différents en fonction du niveau d’inclusion bancaire du consommateur, de sorte notamment à pouvoir offrir des conditions plus favorables aux consommateurs vulnérables non bancarisés. Dans ce cas, les États membres veillent à ce que les consommateurs obtiennent des orientations ainsi que des informations adéquates concernant les options disponibles”.

Le considérant 46 précise que, “pour encourager les consommateurs vulnérables non bancarisés à prendre part au marché de la banque de détail, les États membres devraient

moeten de lidstaten kunnen bepalen dat betaalrekeningen met basisfuncties onder bijzonder gunstige voorwaarden, zoals kosteloos, aan deze consumenten moeten worden aangeboden”.

In ons huidige systeem bestaat er slechts één tarief voor de basisbankdienst. Aangezien die dienst in de toekomst zou kunnen worden aangeboden zonder rekening te houden het inkomen van de consument, lijkt het heel belangrijk om de mogelijkheid te bestuderen om verschillende tarieven te creëren, teneinde de meest kwetsbare consumenten de gunstigste voorwaarden aan te bieden.

In het kader van de omzetting van de Richtlijn in Belgisch recht is het dan ook van essentieel belang om te bepalen welke wijzigingen moeten worden aangebracht aan de bestaande basisbankdienst.

pouvoir prévoir que des comptes de paiement assortis de prestations de base doivent être proposés à ces consommateurs à des conditions particulièrement avantageuses, par exemple à titre gratuit”.

Dans notre système actuel, il n'existe qu'une tarification unique pour le service bancaire de base. Dès lors que celui-ci pourra être souscrit dans le futur indépendamment de toute condition liée aux revenus, il semble essentiel d'étudier l'opportunité de créer différentes tarifications afin d'offrir des conditions plus favorables aux consommateurs les plus vulnérables.

Il est, dès lors, essentiel de définir les modifications à apporter au service bancaire de base existant à l'occasion de la transposition de la Directive en droit belge.

Karine LALIEUX (PS)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)